

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/104/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822010358
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3822010358.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a členov senátu JUDr. Michala Antalu a JUDr. Lucie Horvátovej, v trestnej veci proti obžalovanému Y. V., nar. XX.XX.XXXX v S., trvale bytom mesto S., t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/63/2022 zo dňa 15. augusta 2022, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06. októbra 2022 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. sa v napadnutom rozsudku z r u š u j ú výroky o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sa

obžalovanému Y. nar. XX.XX.XXXX v S.,

u k l a d á

Podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. l), § 36 písm. n), § 37 písm. m) Tr. zák. a za použitia § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. sa obžalovanému výkon trestu odňatia slobody p o d m i e n e č n e o d k l a d á na skúšobnú dobu 4 (štyri) roky za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním obžalovaného v určenej skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. sa obžalovanému u k l a d á obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok počas určenej skúšobnej doby a podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. sa obžalovanému u k l a d á aj povinnosť spočívajúca v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/63/2022 zo dňa 15.08.2022 (ďalej len „súd prvého stupňa“) bol obžalovaný Y. V. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 15.02.2022 v čase o 19:26 hod. v S. na Ulici R. vošiel do predajne večierky A. IČO: XX XXX XXX, maskovaný kapučňou mikiny zn. Puma, modrej farby, oblečený v rifliach modrej farby a s nasadeným respirátorom pokrývajúcim mu tvár, prešiel k predajnému pultu a oslovil poškodenú K. E., ktorá v predajni pracuje ako predavačka, túto požiadal o cigarety zn. Mars, ktoré mu podala a nablokovala do registračnej pokladne, po čom jej povedal „toto je prepad, daj mi peniaze z kasy, lebo si ich zoberiem

násilím,“ načo mu poškodená povedala, že mu nič nedá a že v predajni sa nachádza kamera, opakovane jej povedal „daj mi peniaze, mám viac sily, zoberiem si ich sám,“ čo opakovane poškodená odmietla, kedy v tomto čase vošiel do predajne V. K., ktorého si najprv nevšimol a následne oboma rukami uchopil kovovú kasu s registračnou pokladňou, ktorú sa snažil vytrhnúť, v čom mu však bránila poškodená, ktorá rovnako oboma rukami držala kasu a pokladňu, čím bránila jej odcudzeniu, kedy pred ním pristúpil V. K., ktorý mu slovne dohovára a poškodenej pomohol udržať kasu s registračnou pokladňou, na čo obžalovaný z predajne odišiel, pričom jeho konaním nebolo poškodenej K. E. spôsobené žiadne poranenie a poškodenej W. K. nebola spôsobená žiadna škoda na majetku.

Za to bol odsúdený podľa § 188 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti výroku o treste odňatia slobody podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil prostredníctvom obhajcu. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa otázku jeho predchádzajúcich odsúdení nevyhodnotil správne, pretože sa na neho hľadí, ako keby súdne trestaný nebol. Od jeho posledného odsúdenia uplynula doba takmer deväť rokov a za uvedenú dobu sa nedopúšťal trestnej činnosti a snažil sa riadne žiť a pracovať. Z jeho strany došlo k skratovému konaniu, k trestnej činnosti sa hneď priznal, akurát neuznával právnu kvalifikáciu uvedeného skutku, čo však v prípravnom konaní pochopil a uznal si vinu za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a svoje konanie úprimne oľutoval, čo vyplýva z jeho druhej výpovede v prípravnom konaní. Poukázal aj na samotné spáchanie uvedeného skutku, keď poškodená K. E. mu odmietla vydať finančné prostriedky a chcel zobrať registračnú pokladňu, táto uvedenú pokladňu nepustila a on následne upustil od uvedeného konania a z miesta činu ušiel. Súd túto skutočnosť nevyhodnotil správne a mal sa zaoberať aj intenzitou jeho konania, ako aj následného upustenia od dokonania skutku. Súd prvého stupňa sa mal v uvedenej veci pri ukladaní druhu a výmery trestu správať stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 44/2017 a uložiť mu trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil vo výroku o treste a sám vo veci rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. tak, že mu uloží trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, pričom poukázal na to, že deväť rokov nepáchal trestnú činnosť, hľadí sa na neho, ako keby odsúdený nebol a podľa záverov znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. V. V. č. 28/2022 vyplýva, že u neho sa nejedná o chorobný sklon k požívaniu návykových, omamných a psychotropných látok a nie je potrebné uloženie ochranného liečenia. Jeho pobyt na slobode za týchto okolností z psychiatrického hľadiska nie je nebezpečný. Navrhol, aby odvolací súd mu uložil trest odňatia slobody pri aplikácii § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. s podmienečným odkladom na primeranú skúšobnú dobu. Samotný pobyt vo väzbe, kde je od februára 2022 je pre neho dostatočným ponaučením, že sa v budúcnosti už žiadneho protispoločenského konania nedopustí.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí súdu druhého stupňa poukázal na predsedom senátu doslovne prečítané odvolacie námietky písomne odôvodnené na č.l. 147-149 a navrhol rozhodnúť tam navrhovaným spôsobom.

Obžalovaný poukázal na konečný návrh svojho obhajcu, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil a dodal, že vo februári 2022 mal veľmi ťažké obdobie, hoci mal zamestnanie, v tom čase mali výpadok na strane zamestnávateľa, preto bol nesprávne evidovaný ako „bezdomovec.“ Má možnosť bývať u svojej matky, ktorá mu sama ponúkla bývanie v Handlovej. Celé konanie ho veľmi mrzí, ľutuje ho a išlo o skrat v jeho myslení.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o výrok o vine, súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, keď po tom, čo prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. o vine, po splnení zvyšných obligatórnych zákonných podmienok uznal obžalovaného vinným zo spáchania skutku právne posúdeného ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., pretože tento svojím konaním popísaným v skutku naplnil všetky zákonné znaky citovaného trestného činu. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine ani v postupe súdu predchádzajúcom tomuto výroku nezistil chyby odvolaním nevytýkané odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaného odvolania v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. výrok o treste odňatia slobody a v nadväznosti na to i výrok o spôsobe výkonu tohto trestu a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Preskúmaním výroku o treste odňatia slobody z podnetu obžalovaným podaného odvolania krajský súd dospel k záveru, že odvolacia námietka obžalovaného v tom smere, že súd prvého stupňa sa mal pri ukladaní druhu a výmery trestu spravovať stanoviskom č. 44 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR 5/2017, je správna. Odvolací súd v tomto smere zistil, že obžalovanému je treba priznať existenciu dvoch poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l) Tr. zák. (priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval) a podľa § 36 písm. n) Tr. zák. (napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom) a jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona (bol už za trestný čin odsúdený). Opodstatnenosť priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. spočíva v tom, že obžalovaný bol osobne prítomný na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa, na ktorom urobil vyhlásenie o vine. Odvolací súd z dôvodu, že obžalovanému priznal túto poľahčujúcu okolnosť nepristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 2 písm. d) a § 39 ods. 4 Tr. zák. analogicky (per analogiam) ako v prípade mimoriadneho zníženia trestu v rámci konania o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, kedy by bolo možné znížiť trest odňatia slobody o 1/3 (jednu tretinu) pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby (3 roky). Pre pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (2:1) odvolací súd pri ukladaní trestu odňatia slobody vychádzal z upraveného rozpätia trestnej sadzby (3 roky až 6 rokov a 4 mesiace), nakoľko znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu (§ 38 ods. 3 Tr. zák. vo vzťahu k ustanoveniu § 188 ods. 1 Tr. zák.).

O obžalovanom bolo zistené, že bol doposiaľ päťkrát súdne trestaný, ide však o staršie trestné konania (v štyroch prípadoch sa na obžalovaného hľadí, ako keby nebol odsúdený), pričom trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/24/2013 zo dňa 27.02.2013 (právoplatným dňa 13.05.2013) bol obžalovaný uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Obžalovaný v roku 2019 tiež spáchal priestupok na úseku zbraní a streliva, za ktorý mu bola uložená pokuta vo výške 60 eur a zo správy o povesti nie sú evidované negatívne poznatky na obžalovaného.

Následne odvolací súd ďalej svoju prieskumnú povinnosť zameral na výrok o treste odňatia slobody, ktorý bol obžalovanému uložený, keď zohľadnil nielen kritérium zákonnosti, ale aj primeranosti a spravodlivosti, pričom zistil, že súdom prvého stupňa uložený trest odňatia slobody je síce zákonný, ale zároveň nie je celkom primeraný. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery mal odvolací súd (ako správne aj súd prvého stupňa) na zreteli zásady ukladania trestov (§ 34 Tr. zák.) a podriadil (subsumoval) ich preskúmvanej veci. Pre zistenie tej skutočnosti, či je možné vo vzťahu k obžalovanému použiť hmotnoprávny odklon (podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom) mali pre odvolací súd rozhodujúci vplyv spôsob spáchania činu (menej závažné konanie obžalovaného spočívajúce v relatívne nízkej miere násillia voči poškodenej K. E. vo večierke A., kde sa skutok stal, k čomu v konečnom dôsledku prispela aj následná prítomnosť osoby V. K.), jeho následok (obžalovaný z miesta činu odišiel), priťažujúca okolnosť (bol už za trestný čin odsúdený), poľahčujúce okolnosti (priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval, napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom), osoba páchatela (staršie trestné stíhania, spáchanie jedného priestupku, žiadne negatívne poznatky z miesta evidovaného trvalého pobytu), jeho pomery (možnosť pracovného uplatnenia, keďže obžalovaný je osobou v produktívnom veku) a možnosť jeho nápravy (uloženie trestu odňatia slobody, ktorého výkon bude obžalovanému podmienečne odložený s probačným dohľadom za súčasného uloženia potrebných zákonných obmedzení a povinností môže zabezpečiť nápravu obžalovaného lepšie a účinnejšie ako samotný výkon trestu odňatia slobody).

Odvolací súd prihladol na vyššie uvedené skutočnosti, ktoré mali vplyv na výšku trestu odňatia slobody vo vzťahu k obžalovanému s tým záverom, že súčasne nezľahčuje trestnoprávne relevantné konanie obžalovaného, ktoré bezpochyby naplnilo skutkovú podstatu zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. Po ustálení skutkového a právneho stavu preskúmvanej trestnej veci odvolací súd dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, ktorého výkon bude obžalovanému podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 4 (štyri) roky za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním obžalovaného v určenej skúšobnej dobe a uloženia mu obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok (aj predmetný zločin spáchal pod vplyvom alkoholu) počas určenej skúšobnej doby a povinnosti spočívajúcej v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať, zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Tr. zák. a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, zistené pohľadujúce okolnosti a príťažujúcu okolnosť, ako aj pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Uložený trest bude vplývať na obžalovaného, aby počas plynutia skúšobnej doby viedol riadny život (predovšetkým nedopúšťal sa akýchkoľvek úmyselných trestných činov a priestupkov majetkového charakteru), abstinoval (nepožíval alkohol ani iné návykové látky) a získal legálny zdroj príjmov (bol riadne zamestnaný, aby v budúcnosti prípadne nebol odkázaný na páchanie trestnej činnosti v dôsledku zabezpečovania si svojich základných životných potrieb). Negatívne konštatovanie tejto skutočnosti (neosvedčenie sa v skúšobnej dobe) zo strany súdu by potom následne znamenalo, že obžalovaný by si trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, ktorého výkon mu bol týmto rozsudkom podmiennečne odložený s probačným dohľadom, skutočne vykonal.

Z týchto dôvodov potom odvolací súd z podnetu odvolania obžalovaného zrušil v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. výroky o treste odňatia slobody a určenom spôsobe jeho výkonu a na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.